

OBSAH

1. ZÁSADY NAVRHOVÁNÍ SVAŘOVANÝCH KONSTRUKCÍ	9
1.1 Základní požadavky na svařované konstrukce	9
1.1.1 Požadavky na konstrukce	9
1.1.2 Možnosti konstruktéra a technologa.....	10
1.2 Provozní spolehlivost konstrukcí	11
1.3 Základní algoritmus návrhu, posuzování odolnosti proti poškození a kontroly jakosti během výroby a provozu konstrukcí	12
1.4 Využití únosnosti materiálu při návrhu konstrukce na mezní stavy	12
2. ODEZVA MATERIÁLŮ KONSTRUKCÍ NA ZATÍŽENÍ	15
2.1 Zatížení	15
2.1.1 Členění zatížení	15
2.1.2 Zatížení použitá při návrhu konstrukce	16
2.2 Provozní podmínky	16
2.2.1 Návrhové, provozní a zkušební limity pro aparáty a potrubí jaderných elektráren	17
2.3 Zásady navrhování podle mezních stavů	18
2.3.1 Mezní stavy únosnosti	18
2.3.2 Mezní stavy použitelnosti.....	19
2.4 Vliv provozních podmínek a diskontinuity tvaru na spolehlivost a bezpečnost konstrukcí	19
2.4.1 Diskontinuita tvaru a zatížení.....	19
2.4.2 Zatížení silového a deformačního původu	21
2.5 Požadavky na materiál pro výrobu konstrukcí	23
2.5.1 Definice a rozdělení ocelí.....	23
2.5.2 Volba materiálu na daný výrobek dle norem	24
2.5.3 Ocelové pozemní stavby	24
2.5.4 Ocelové mosty	25
2.5.5 Jeřábové dráhy.....	25
2.5.6 Ocelové konstrukce rypadel, nakladačů a zakladačů	25
2.5.7 Tlakové nádoby	26
2.5.8 Kotle	27
2.5.9 Zařízení z hliníku a jeho slitin	28
2.5.10 Lodě.....	29
2.5.11 Díly automobilu.....	30
2.5.12 Díly železničních vozů	30

3.	PROJEKČNÍ A KONSTRUKČNÍ ZÁSADY PROVÁDĚNÍ VÝROBKŮ	31
3.1	Technické požadavky na provádění.....	31
3.2	Požadavky ve vztahu k třídám provedení	32
4.	POŠKOZOVÁNÍ MATERIÁLU KONSTRUKCÍ.....	33
4.1	Způsoby poškození	33
4.2	Proces poškozování materiálů	34
4.2.1	Poškozování materiálu při vysokocyklové únavě.....	35
4.2.2	Poškozování materiálu při nízkocyklové únavě	36
4.2.3	Poškozování materiálu při kvazistatické únavě	37
4.2.4	Poškozování těles tečením materiálu za vysokých teplot (creep).....	37
4.2.5	Současné poškozování materiálu únavou a creepem	38
4.2.6	Poškozování materiálu korozí.....	38
4.2.7	Eroze	40
4.2.8	Porušení náhlým lomem	40
4.2.9	Poškození materiálu vodíkovým zkřehnutím	40
4.2.10	Náhlé poškození tlakových zařízení	40
5.	POŠKOZOVÁNÍ MATERIÁLU ÚNAVOU.....	41
5.1	Základní pojmy a poznatky o únavě materiálu	41
5.2	Stadia únavového procesu.....	42
5.3	Nízkocyklová únava.....	44
5.3.1	<i>Konstrukční křivka únavové pevnosti typu Langerova</i>	44
5.3.2	Konstrukční křivka únavové pevnosti typu Manson – Coffina	45
5.3.3	Výpočtová rovnice únavové pevnosti pro feriticko - perlitické oceli s poměrem $R_{p0,2} / R_m > 0,7$ v oblasti nízkocyklové únavy	47
5.4	Vysokocyklová únava	48
5.4.1	Křivka životnosti typu Wöhlera.....	48
5.5	Dvoufrekvenční zatěžování.....	49
5.6	Kumulace poškození.....	51
5.7	Posouzení únavové pevnosti dle ČSN EN 1993-1-9 a ČSN 27 7008.....	51
5.7.1	Výpočet napětí v posuzovaném místě prutu ocelové konstrukce	51
5.8	Posouzení únavové pevnosti dle ČSN EN 12952-3, Příloha B.....	54
5.8.1	Výpočet poměrných nominálních deformací a napětí	54
5.8.2	Křivka únavové pevnosti	55

5.9	Posouzení únavové pevnosti dle ČSN EN 13445-3	56
5.9.1	Základní pojmy a požadavky	56
5.9.2	Identifikace cyklů napětí	57
5.9.3	Výpočet rozkmitů poměrných deformací a napětí	58
5.9.4	Obecné vyjádření křivek únavové pevnosti	60
5.9.5	Křivka únavové pevnosti pro nesvařené komponenty.....	60
5.10	Vliv víceosé napjatosti a velikosti tělesa na únavu	61
5.10.1	Zkušební tyče a jejich osazení tenzometry.....	61
5.10.2	Materiálové vlastnosti zkušebních tyčí	61
5.10.3	Výpočet poměrných deformací a napětí a zkoušky na únavu	63
5.10.4	Analýza výsledků zkoušek	63
6.	ODOLNOST MATERIÁLU KONSTRUKCÍ PROTI POŠKOZENÍ NÁHLÝM LOMEM.....	67
6.1	Základní pojmy	67
6.2	Tranzitní chování ocelí nízké a střední pevnosti	68
6.3	Nekonvenční mechanické charakteristiky ocelí.....	70
6.4	Lomová mechanika	71
6.5	Koncepce tranzitních teplot.....	72
6.6	Kombinace přístupu tranzitních teplot a lomové mechaniky	74
6.6.1	Platnost lineární elastické lomové mechaniky	74
6.6.2	Všeobecně	75
6.6.3	Základní podmínka odolnosti konstrukce proti porušení křehkým lomem	75
6.6.4	Nejnižší projektová provozní teplota T_{sd} posuzovaného zařízení	77
6.6.5	Projektová teplota T_{Rd} zohledňující vlastnosti materiálu a způsob zatěžování.....	77
6.6.6	Postupný růst hypotetické trhliny od proměnných zatížení.....	79
6.6.7	Kritická velikost defektu	80
6.6.8	Výpočet růstu trhliny podle BS 7910:2005	81
7.	POŠKOZOVÁNÍ MATERIÁLU CREEPEM	85
7.1	Posouzení dle ČSN EN 12952-4.....	85
7.2	Posouzení založené na tečení za creepu.....	87
7.2.1	Aplikace Arrheniovy rovnice pro výpočet rychlosti tečení za creepu.....	87
7.3	Posouzení růstu trhliny za creepu.....	90
7.3.1	Výpočet růstu trhliny za creepu.....	90
8.	POŠKOZOVÁNÍ MATERIÁLU KOMBINACÍ ÚNAVY A CREEPU	91
8.1	Přístup ASME Case N-47-29 [28]	91

9. HODNOCENÍ ODOLNOSTI SVAROVÝCH SPOJŮ VŮČI KOROZNÍMU PRASKÁNÍ VE VODNÍM PROSTŘ. O VYSOKÉ TEPLOTĚ A TLAKU.....	92
9.1 Výchozí podklady a předmět posouzení	92
9.1.1 Podklady pro posouzení.....	92
9.1.2 Postup posouzení	93
9.2 Posouzení odolnosti proti koroznímu praskání ve vodním prostředí	93
9.2.1 Doba t_i do iniciace trhliny schopné růstu za koroze pod napětím.....	95
9.2.2 Doba t_c růstu trhliny za koroze pod napětím.....	96
9.2.3 Výpočet součinitele intenzity napětí pro aktuální velikost trhliny	97
9.3 Posouzení odolnosti proti poškození materiálu únavou v agresivním prostředí s kyslíkem	98
9.3.1 Japonský model TENPES (Higuchi)	99
9.3.2 Model US ANL (Chopra)	99
9.3.3 Austenitické oceli	100
9.3.4 Postup dle RDEO 0330-01	101
9.4 Poškozování materiálu vodíkovým zkřehnutím	102
9.4.1 Mechanismus poškozování materiálu vodíkovým zkřehnutím	102
9.4.2 Prahová hodnota součinitele intenzity napětí ve vodíkovém prostředí	103
9.4.3 Růst trhliny v materiálu ve vodíkovém prostředí	103
10. TECHNOLOGICKÉ ASPEKTY PRO PROVOZ VÝROBKŮ NAVRŽENÝCH NA MEZNÍ STAVY	104
11. SIMULAČNÍ A REÁLNÉ ZKOUŠENÍ KONSTRUKCÍ A JEJICH DÍLŮ NA MEZNÍ STAVY.....	106
12. ŘÍZENÍ KONTROL A ÚDRŽBY.....	108
12.1 Vývoj simulačně optimalizačního modelu pro plánování oprav zařízení a jeho jednotlivých částí.....	108
12.2 Dekompozice systémů a stanovení ukazatelů spolehlivosti částí a celků zařízení včetně identifikace rizikových událostí	108
12.3 Ověření funkčnosti expertních systémů.....	110
12.4 Dokončení a ověřování softwarové podpory pro řízení údržby v oblasti plánování termínů a rozsahu oprav.....	110
13. ŘÍZENÍ POSTUPNÉHO POŠKOZENÍ MATERIÁLŮ KONSTRUKCÍ.....	111
13.1 Zásady budování monitorovacího a diagnostického systému.....	111
13.2 Účel řízení postupného poškozování materiálů konstrukcí.....	112
13.3 Poznámky k monitorovacímu a diagnostickému systému pro kotle.....	113
14. ZÁVĚR.....	114
15. LITERATURA	115